

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 259
van **MARIUS MEREMANS**
datum: 29 juni 2015

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Gecoördineerd vrijwilligersbeleid - Stand van zaken

Het toenemende veld van organisaties die expertise, ondersteuning, ontwikkeling, belangenbehartiging, enzovoort rond en over vrijwilligerswerk aanbieden, vragen om een analyse van behoeften en aanbod. Deze uitdaging werd in het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 opgenomen: "De bescherming van vrijwilligers is nu te fragmentarisch geregeld, met diverse ongelijkheden tot gevolg. De toenemende bureaucratisering zet een rem op het vrijwilligerswerk."

In de Beleidsnota's Jeugd en Cultuur bevestigt de minister initiatief te zullen nemen om uit te zoeken hoe een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid er zou kunnen uitzien: "Dat alles noopt me ertoe de versnippering van expertise en informatiekkanalen aan te pakken. Ik zal met diverse stakeholders uit de verschillende betrokken domeinen een traject opzetten dat de contouren van een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid in kaart brengt", aldus de minister.

Begin maart stelde de minister in de plenaire vergadering de drie assen voor waar rond hij het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid wil opbouwen. Het statuut van de vrijwilliger, de informatie voor en over vrijwilligers en een aanpak van de overregulering zullen hierbij centraal staan. Om het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid verder vorm te geven, beloofde de minister in overleg te gaan met verschillende stakeholders: het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, de Verenigde Verenigingen en een aantal steunpunten waar vrijwilligerswerk wat zwaarder doorweegt dan in het algemeen.

In 2012 leverde Socius een veldverkenning af met betrekking tot de ondersteuning van vrijwilligerswerk. Daarin werd het bundelen van de krachten naar voren geschoven als de centrale conclusie en van daaruit werden verschillende aanbevelingen opgemaakt:

- eerstelijnsorganisaties met betrekking tot vrijwilligerswerk zouden hun kennis en expertise meer moeten expliciteren en delen met elkaar;
- het ondersteuningsaanbod op de tweede lijn kan beter worden afgestemd, gericht worden ontsloten en verder worden ontwikkeld;
- ontwikkel één centrale online kennisbank;
- ontwikkel een samenwerkingsplatform om het versnipperde ondersteuningsaanbod af te stemmen, blinde vlekken en overlap te detecteren en een divers ondersteuningsaanbod te vrijwaren;
- er ontbreekt inzet op visieontwikkeling en trends m.b.t. vrijwilligerswerk in onze samenleving.

Ondertussen heeft het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk ook twee bevestigingen opgestart om te peilen naar de noden en behoeften met betrekking tot een gecoördineerd vrijwilligersbeleid. Tot slot verwacht de minister midden juli de resultaten van een studie van de universitaire campus Leuven-Limburg.

1. Met welke verschillende stakeholders zal de minister het gesprek aangaan over het geïntegreerd vrijwilligersbeleid? Waarom kiest de minister net voor die stakeholders?
2. In de uitbouw van een gecoördineerd vrijwilligersbeleid zal de aanpak van de overregulering centraal staan.

Aan welke verschillende vormen van overregulering denkt de minister concreet? Graag een overzicht van de overregulering die volgens de minister aangepakt moet worden in het kader van het gecoördineerde vrijwilligersbeleid.

3. In 2012 werd door Socius een veldtekening gemaakt waarin een aantal aanbevelingen voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk.

Hoe beoordeelt de minister de aanbevelingen van Socius? In hoeverre vindt de minister de aanbevelingen nog actueel en relevant?

4. In hoeverre acht de minister het wenselijk dan wel opportuun om in het kader van de uitwerking van een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid vorm te geven aan een centraal Vlaamse expertisecentrum vrijwilligerswerk? Waarom wel/niet? In welke mate kan een dergelijke rol opgenomen worden door een bestaande organisatie en aan welke organisatie(s) denkt hij in dat geval?

ANTWOORD

op vraag nr. 259 van 29 juni 2015

van **MARIUS MEREMANS**

U verwijst in uw vraagstelling naar mijn tussenkomst in de plenaire vergadering van 4 maart 2015 in verband met het gecoördineerd vrijwilligersbeleid. In die tussenkomst heb ik gesteld dat ik het traject naar een gecoördineerd vrijwilligersbeleid wil beginnen met een conceptnota waarin het traject beschreven staat. Deze conceptnota wil ik de Vlaamse Regering voorleggen in het voorjaar 2016. Ik wil in mijn antwoorden op uw vragen dan ook geen voorafnames doen op het proces dat dit najaar wordt opgestart i.f.v. deze nota. Aangerekte pistes en aanbevelingen die ik hierin verwacht zullen nadien worden uitgerold.

1. Mijn kabinet ziet dit najaar een groot aantal stakeholders: er zijn verschillende betrokken sectoren (cultuur, jeugd, sport, welzijn, ...) en betrokken organisaties (organisaties die werken met vrijwilligers, koepelorganisaties, steunpunten, belangenbehartigers, ...). Bij het uittekenen van het verdere traject zal ik ook de tekening maken van de manier en het tijdstip waarop welke stakeholders betrokken worden. Het stakeholdersmanagement voor het verdere traject is met andere woorden onderwerp van de conceptnota. Het lijkt me evident dat we in eerste instantie bovenbouw- of intermediaire organisaties betrekken die een zeer rechtstreekse rol opnemen met betrekking tot vrijwilligerswerk, maar ik sluit niet uit dat we in tweede instantie, met het oog op een door alle belanghebbenden gedragen beleid, een beroep doen op organisaties die misschien verder van het beleid staan maar dichterbij de praktijk. Als ik denk aan het verzamelen voor input voor de aanpak van regulitis lijkt me een zeer brede betrokkenheid of bevraging van stakeholders bijvoorbeeld een goede optie.
2. Ook de aanpak van regulitis en de scope ervan zal deel uitmaken van de conceptnota. In eerste instantie dienen we de overregulering in kaart te brengen. Er zijn al interessante initiatieven geweest, zoals de publicatie Regulitis van de Ambrassade en 'Samen Vereenvoudigen'. Die oefening dienen we nu te verbreden en te actualiseren. De focus voor de aanpak van regulitis moet liggen op de regelgeving die vrijwilligers beperkt in hun vrijwilligerswerk. Vrijwilligers in de jeugdbeweging moeten hoofdzakelijk bezig kunnen zijn met het voorbereiden van de activiteiten met kinderen en jongeren en minder met het aanvragen van vergunningen of het uitpluizen van complexe regelgeving. Vrijwilligers moeten kunnen focussen op hun hoofdtaak en we moeten hen daarbij faciliteren door regulering en administratieve lasten te beperken. Dat is voor mij het generieke uitgangspunt voor de aanpak van regulitis.
3. De aanbevelingen van Socius lijken me allerm minst gedateerd en dus zeker relevant. Ik wil ze echter bekijken in het breder perspectief van een Vlaams gecoördineerd vrijwilligersbeleid. Het is interessante input en de keuzes die we zullen maken met betrekking tot de aanbevelingen zullen bestudeerd worden tijdens het traject dat we zullen opstarten.
4. Ook hier wil ik geen voorafname doen op het traject dat nog gestart moet worden. Met het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk is er een Vlaams expertisecentrum met een beperkte opdracht, maar er zijn ook vele sectorsteunpunten en andere organisaties met veel expertise en knowhow. In het licht van een gecoördineerd vrijwilligersbeleid vind ik het niet opportuun vooraf te kiezen voor een

expertisecentrum, dan wel een netwerk of deze of gene rol voor deze of gene organisatie. In het traject moeten we bekijken hoe de ondersteuning van vrijwilligerswerk best georganiseerd wordt, gegeven de uitdagingen voor het vrijwilligerswerk en de manier waarop sectoren gestructureerd zijn.